

**IZVJEŠTAJ O RADU
HRVATSKOGA KNJIŽNIČARSKOG DRUŠTVA
27. rujna 2002.-23. rujna 2004.**

1 Redovna djelatnost Hrvatskoga knjižničarskog društva

Izvještajno razdoblje započinje 33. skupštinom HKD-a koja je održana u Daruvarskim toplicama od 25. do 27. rujna 2002. Izborni dio Skupštine održan je 27. rujna. Za predsjednicu HKD-a u dvogodišnjem mandatu između 33. i 34. skupštine izabrana je *Alemka Belan-Simić*. Zatim je izabran novi Glavni odbor HKD-a koji je u razdoblju od rujna 2002. do rujna 2004. djelovao u sljedećem sastavu: *Alemka Belan-Simić* (predsjednica HKD-a), *Tanja Sušec* (predsjednica Stručnog odbora HKD-a), *Tea Grujić* (predsjednica DB-a Istre), *Dražen Herman* (predsjednik DK-a Bilogore, Podravine i Kalničkog prigorja), *Nada Profozić* (predsjednica DK-a Karlovac), *Jelka Pavičić* (predsjednica DK-a Like), *Emilija Pezer* (predsjednica DK-a Slavonije i Baranje), *Ružica Junačko* (predsjednica DK-a Slavonski Brod), *Edita Bačić* (predsjednica DK-a Split), *Elvira Katić* (predsjednica DK-a Zadar), *Marica Šapro-Ficović* (predsjednica KD-a Dubrovnik), *Borivoj Radojčić* (predsjednik KD-a Međimurske županije), *Suzana Deak* (predsjednica KD-a Krapinsko-zagorske županije), *Senka Tomljanović* (predsjednica KD-a Rijeka), *Renata Rupčić* (predsjednica KD-a Sisačko-moslavačke županije), *Željani Čeč* (predsjednik KD-a Varaždinske županije), *Dunja Seiter-Šverko* (predsjednica Zagrebačkog KD-a).

Na 1., konstituirajućoj, sjednici Glavnog odbora održanoj 27. rujna u Daruvarskim toplicama za stručnu tajnicu Društva izabrana je Ana Barbarić, a za blagajnika je ponovo imenovan Mate Šikić. Potom je konstituiran Izvršni odbor HKD-a: Alemka Belan-Simić (predsjednica), Željani Čeč (1. potpredsjednik – predsjednik KD-a Varaždinske županije), Tea Grujić (2. potpredsjednica – predsjednica DB-a Istre), Tanja Sušec (predsjednica Stručnog odbora), Ana Barbarić (stručna tajnica), Mate Šikić (blagajnik). Na 8. sjednici Glavnog odbora održanoj 2. listopada 2003. za 2. potpredsjednicu Društva jednoglasno je izabrana Senka Tomljanović (predsjednica KD-a Rijeka) jer je Tea Grujić, dotadašnja 2. potpredsjednica napustila knjižničarsku struku, te zbog toga odlučila da više ne može obnašati dužnost 2. potpredsjednice Društva.

Nadzorni odbor HKD-a u proteklom razdoblju djelovao je u sastavu: Irena Pilaš (predsjednica), Silva Pavlinić, Jelka Petrak, Nada Džaja (zamjena) i Nada Eleta (zamjena). Etičko povjerenstvo HKD-a u istom razdoblju djelovalo je u sastavu: Blaženka Peradenić-Kotur (predsjednica), Vera Erl, Dubravka Kunštek, Zorka Renić (zamjena) i Ljiljana Sabljak (zamjena).

U proteklom razdoblju glavna urednica Vjesnika bibliotekara Hrvatske bila je Tinka Katić. Ana Barbarić bila je glavna urednica HKD Novosti, a Sofija Klarin mrežnih stranica HKD-a. Zbog povećanog broja planiranih i objavljenih publikacija u proteklom dvogodišnjem razdoblju, imenovane su dvije glavne urednice za izdanja HKD-a, Rajka Gjurković-Govorčin za niz Izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva, te Mirna Willer za niz Povremena izdanja Hrvatskoga knjižničarskog društva.

Tijekom proteklog razdoblja održano je:

- 11 sjednica Izvršnog odbora, 14 sjednica Glavnog odbora (od toga 5 sjednica elektroničkom poštom), 6 sjednica Stručnog odbora, veći broj sastanaka komisija i radnih grupa;
- više sjednica Radne grupe za knjižnično zakonodavstvo te Radne grupe za izradu Vodiča kroz HKD;
- više sjednica uredništva HKD Novosti, uredništva mrežnih stranica Društva, uredništva Vjesnika bibliotekara Hrvatske i uredništva "Društvenih izdanja HKD-a";
- 3 sjednice Ocjenjivačkog odbora za dodjelu Kukuljevićeve povelje i 3 sjednice Ocjenjivačkog odbora za Nagradu "Eva Verona" i
- 3 sjednice Programskog odbora 34. skupštine HKD-a.

U proteklom razdoblju predstavnici HKD-a u Hrvatskome knjižničnom vijeću (A. Belan-Simić – predsjednica HKD-a, T. Sušec – predsjednica Stručnog odbora HKD-a i S. Tomljanović – 2. potpredsjednica HKD-a) redovno su prisustvovali njegovim sjednicama.

Na 9. sjednici Glavnog odbora HKD-a, održanoj 19. prosinca 2003., odlučeno je da predstavnici HKD-a u Programskom odboru Centra za stalno stručno usavršavanje knjižničara u novom mandatu budu dr. sc. Jelka Petrak, voditeljica Središnje medicinske knjižnice, i dr. sc. Daniela Živković, sveučilišni docent na Odsjeku za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu.

Do kraja siječnja 2004. u HKD-u je, preko student-servisa, bila zaposlena administrativna tajnica koja je vodila administrativne poslove, pomagala u organizaciji sastanaka i skupova te obavljala ostale poslove prema potrebi. Glavni odbor HKD-a je na 10. sjednici održanoj 21. i 22. siječnja 2004. elektroničkom poštom jednoglasno odlučio da se u HKD-u osnuje posebna administrativna služba s jednim zaposlenim djelatnikom na puno radno vrijeme. Temeljem te odluke sklopljen je Ugovor o radu na neodređeno vrijeme s diplomiranom upravnom pravnicom Tinom Matošević, koji je započeo 1. veljače 2004.

U proteklom razdoblju redovno su distribuirana izdanja HKD-a, objavljivane HKD Novosti te održavane mrežne stranice Društva koje su prevedene i na engleski jezik. Knjigovodstvene poslove za Društvo vodila je tvrtka Finkont. Za potrebe sređivanja arhive HKD-a nabavljena su dva arhivska ormara i uređeno je spremište, a nabavljena su i dva stola zbog povećanog broja sudionika na sastancima Stručnog odbora. U sklopu programa informatizacije ustanova u kulturi Ministarstva kulture Društvo je dobilo prijenosno računalo i laserski pisač.

U sklopu domene mrežnih stranica HKD-a izrađena je baza članova HKD-a koja osim točnog uvida u članstvo Društva nudi i različite mogućnosti poput tiskanja akreditacija za skupove u organizaciji Društva i adresara knjižnica.

2 Međunarodna kulturna suradnja

- A. Belan-Simić (predsjednica HKD-a) prisustvovala je proslavi 55. obljetnice Biblioteke grada Sarajeva u studenom 2002.;
- HKD je redovno plaćao godišnje članarine za Međunarodni savez knjižničarskih društava i ustanova (IFLA-u) i Europsku udrugu knjižničnih, informacijskih i dokumentacijskih društava (EBLIDA-u);

- I. Stričević (predsjednica Komisije za dječje knjižnice) sudjelovala je na sastanku IFLA-ine Sekcije knjižnica za djecu i mladež održanom u Hagu u ožujku 2003.;
- A. Belan-Simić (predsjednica HKD-a) i A. Barbarić (stručna tajnica HKD-a) sudjelovale su na međunarodnom seminaru *Libraries in digital age 2003* održanom u svibnju 2003. u Dubrovniku i na Mljetu, a za Snježanu Radovanliju-Mileusnić, dobitnicu Nagrade “Eva Verona” uplaćena je kotizacija;
- HKD je u lipnju 2003., kao jedan od triju nominatora iz Hrvatske, za Nagradu “Astrid Lindgren” nominirao program Dječjeg odjela Stribor Gradske knjižnice Rijeka *Mladi za mlade* u kategoriji projekata za poticanje čitanja;
- Društvo je uplatom kotizacije i snošenjem troškova puta i smještaja osiguralo odlazak na IFLA-inu 69. godišnju skupštinu, održanu u kolovozu 2003. u Berlinu, E. Bačić (članici Sekcije za menadžment knjižničarskih društava – MLAS), A. Belan-Simić (predsjednici HKD-a), I. Stričević (predsjednici Sekcije knjižnica za djecu i mladež) i D. Živković (članici Odbora za autorsko pravo – CLM);
- predsjednica HKD-a A. Belan-Simić potpisala je na IFLA-inoj 69. godišnjoj skupštini s generalnim tajnikom NPLA-e (Nizozemsko udruženje narodnih knjižnica), Jan-Ewoutom van der Puttenom, pismo namjere o bratimljenju HKD-a i NPLA-e u okviru službene inicijative projekta PULMAN XT;
- A. Horvat (predsjednica Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja) sudjelovala je na IFLA-inoj konferenciji *Knjižnice u srcu Informacijskog društva* održanoj u studenom 2003. u Ženevi;
- E. Bačić (predsjednica Radne grupe za javno zagovaranje) sudjelovala je na sastanku IFLA-ine Sekcije za menadžment knjižničarskih društava – MLAS održanom u Rimu u veljači 2004.;
- I. Stričević (predsjednica Komisije za dječje knjižnice) sudjelovala je na sastanku IFLA-ine Sekcije knjižnica za djecu i mladež održanom u Parizu u veljači 2004.;
- A. Grošinić (predsjednica Komisije za izgradnju i opremu knjižnica) sudjelovala je na međunarodnoj konferenciji *Raj za korisnike – kako ga stvoriti (izgradnja narodnih knjižnica u 21. stoljeću)* održanoj u Hagu u ožujku 2004.;
- S. Tomljanović (2. potpredsjednica HKD-a – predsjednica KD-a Rijeka) sudjelovala je na međunarodnom skupu o multikulturalnosti održanom u Pečuhu u travnju 2004.;
- A. Horvat (predsjednica Komisije za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja) sudjelovala je na godišnjem sastanku Vijeća EBLIDA-e održanom u Estorilu u svibnju 2004.;
- D. Pelko (predsjednica KD-a Krapinsko-zagorske županije) sudjelovala je na skupštini Austrijskog knjižničarskog društva održanoj u Salzburgu u lipnju 2004.;
- Društvo je uplatom kotizacije i snošenjem troškova puta i smještaja osiguralo odlazak na IFLA-inu 70. godišnju skupštinu, održanu u kolovozu 2004. u Buenos Airesu, E. Bačić (članici Sekcije za menadžment knjižničarskih društava – MLAS), A. Belan-Simić (predsjednici HKD-a), I. Stričević

- (predsjednici Sekcije knjižnica za djecu i mladež) i M. Šapro-Ficović (članici Odbora za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja – FAIFE);
- M. Ferenc (članica DK-a Slavonije i Baranje) prisustvovala je 36. skupštini Mađarskog knjižničarskog društva održanoj u Miskolcu u kolovozu 2004. i
  - u razdoblju između 33. i 34. skupštine HKD-a na stručnim skupovima u organizaciji ili suorganizaciji Društva izlagalo je 16 pozvanih stranih izlagača, a skupovima su prisustvovala 4 pozvana gosta iz inozemstva.

3 Projekti

Ured za udruge Vlade Republike Hrvatske raspisao je 9. rujna 2002. godine Javni poziv za prijavu programa i projekata udruga u Republici Hrvatskoj za financijsku potporu u okviru raspoloživih sredstava Državnoga proračuna za 2003. godinu na poziciji Ureda za udruge. Ukupno su na natječaj za 2003. godinu prijavljena 1.063 projekta i programa, od kojih je važećih (prema propozicijama natječaja) bilo 872. Savjet je odobrio financijsku potporu za ukupno 442 programa i projekta prijavljena od strane 389 udruga, među kojima i za dva prijavljena projekta HKD-a. Komisija za slobodan pristup informacijama i slobodu izražavanja predložila je projekt *Slobodan pristup informacijama u službi razvitka demokracije*, a Komisija za zaštitu knjižnične građe projekt *Zaštita starih hrvatskih novina*. Projekt *Slobodan pristup informacijama u službi razvitka demokracije* obuhvatio je organizaciju 5 okruglih stolova/radionica u knjižnicama Sisačko-moslavačke županije. Komisija za zaštitu knjižnične građe prijavila je projekt *Zaštita starih hrvatskih novina*, kao prvi dio ponovo pokrenutog Programa zaštite starih hrvatskih novina. Cilj je projekta dobiti uvid u stanje starih hrvatskih novina u knjižnicama na području Hrvatske, te izraditi prijedlog zaštite novina od početaka do 1890. godine.

Hrvatsko knjižničarsko društvo, zajedno s još 14 nevladinih udruga i institucija (B.a.B.e., Centar za civilne inicijative, Centar za mirovne studije, Centar za ljudska prava, Europski pokret, Građanski odbor za ljudska prava, Hrvatski helsinški odbor za ljudska prava, Hrvatsko novinarsko društvo, Hrvatski pravni centar, Hrvatska udruga za zaštitu potrošača, Koalicija NVO za promociju i zaštitu ljudskih prava, Osijek, Hrvatska udruga za promicanje prava pacijenata, Split, Transparency International Hrvatska i Zelena akcija), iniciralo je donošenje zakona o dostupnosti informacija, ponudivši pomoć u njegovoj izradi.

Kako bi s pravom na dostupnost informacija upoznali ne samo tijela javne vlasti nego i širu javnost, navedene su nevladine udruge i institucije usvojile zajedničku izjavu *Javnost ima pravo znati*.

Temeljem poziva za prijavu projekata Gradskog ureda za obrazovanje i šport Grada Zagreba za neformalno obrazovanje u 2004., Komisija za dječje knjižnice HKD-a prijavila je projekt suradnje knjižnica i vrtića naziva *Čitajmo im od najranije dobi!*, a Sekcija za školske knjižnice HKD-a održavanje okruglog stola vezanog uz objavljivanje hrvatskog prijevoda *IFLA-inih i UNESCO-vih smjernica za školske knjižnice* u izdanju HKD-a. Projekti su odobreni u travnju 2004. godine. Projekt *Čitajmo im od najranije dobi!* kroz izlaganja i radionice u dječjim vrtićima ima zadatak skrenuti pozornost roditeljima i odgojiteljima u na važnost čitanja djeci rane dobi te ih poučiti što i kako im čitati. Sekcija za školske knjižnice HKD-a organizirala

je, 8. lipnja 2004., okrugli stol pod nazivom *Hrvatske školske knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica*, kojem je prisustvovalo oko stotinu knjižničara. U sklopu okruglog stola održana je promocija prijevoda *IFLA-inih i UNESCO-vih smjernica za školske knjižnice*.

Temeljem Javnog poziva za prijavu projekata i programa udruga u Republici Hrvatskoj za financijsku potporu u okviru raspoloživih sredstava Državnog proračuna za 2004. godinu na poziciji Ureda za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske, prihvaćen je prijavljeni trogodišnji program pod nazivom *Knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama - utvrđivanje problema čitanja i pisanja kod osoba s izrečenim odgojnim mjerama u Republici Hrvatskoj* koji je podržan kao projekt kroz jednogodišnje financiranje. Projekt je predložila Komisija za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama HKD-a u suradnji s Hrvatskom udrugom za disleksiju, Hrvatskim zavodom za knjižničarstvo Nacionalne i sveučilišne knjižnice i IFLA-inom Sekcijom za knjižnice za osobe s posebnim potrebama. Cilj je projekta unaprijediti sustav i poboljšati kvalitetu usluga knjižnica u odgojnim domovima i kaznenim ustanovama u radu s mladima, a posebice s mladima s posebnim potrebama (od 14 do 21 godine starosti), te utvrditi povezanost problema čitanja i pisanja s poremećajem u ponašanju.

4 Organizacija ili suorganizacija stručnih skupova

Hrvatsko knjižničarsko društvo bilo je od rujna 2002. do rujna 2004. organizator ili suorganizator čak **15** stručnih skupova. Prikazi skupova redovito su objavljivani u HKD Novostima. To su:

- **33. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva** *Upravljanje promjenama u hrvatskim knjižnicama* (Daruvarske toplice, od 25. do 27. rujna 2002.);
- **5. međunarodna konferencija narodnih knjižnica zemalja u tranziciji** *Utjecaj globalizacije i informatizacije na narodne knjižnice u tranzicijskim zemljama* (Zagreb, 17. i 18. listopada 2002.);
- **Okrugli stol o reviziji i otpisu knjižnične građe** (Zagreb, 26. veljače 2003.);
- **5. dani specijalnoga knjižničarstva** *Edukacija korisnika i knjižničnog osoblja* (Opatija, 10. i 11. travnja 2003.);
- **5. okrugli stol o pokretnim knjižnicama** *Nove tehnologije i usluge u pokretnim knjižnicama* (Osijek, 12. svibnja 2003.);
- **1. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj** *Hrvatske narodne knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica* (Split, 2. i 3. lipnja 2003.);
- **7. seminar Arhivi, knjižnice, muzeji – mogućnosti suradnje u okruženju globalne informacijske infrastrukture** (Poreč, od 25. do 28. studenoga 2003.);
- **3. okrugli stol o slobodnom pristupu informacijama** *Slobodan pristup informacijama za sve* (Zagreb, 10. prosinca 2003.);
- **1. okrugli stol Komisije za knjižnične usluge za osobe s posebnim potrebama HKD-a** *Osobe sa specifičnim teškoćama učenja, čitanja i*

- pisanja i osobe oštećenog sluha kao korisnici knjižnice* (Zagreb, 26. ožujka 2004.);
- **2. savjetovanje za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj** *Prema nacionalnoj strategiji razvoja narodnih knjižnica u Republici Hrvatskoj* (Osijek, 1. i 2. travnja 2004.);
  - **6. dani specijalnih i visokoškolskih knjižnica** *Knjižnični sustavi hrvatskih sveučilišta* (Opatija, 19. i 20. travnja 2004.);
  - **6. okrugli stol o pokretnim knjižnicama** *Novi bibliobusi u Hrvatskoj* (Karlovac, 11. svibnja 2004.);
  - **Okrugli stol o knjižničnoj statistici** *Knjižnična statistika i standard ISO 2789* (Zagreb, 21. svibnja 2004.);
  - **Okrugli stol Školske knjižnice u svjetlu IFLA-inih smjernica** (Zagreb, 8. lipnja 2004.) i
  - **34. skupština Hrvatskoga knjižničarskog društva** *Knjižnice, politika, javnost : hrvatske knjižnice u svjetlu europskih integracija* (Šibenik, Hotel Solaris, od 22. do 25. rujna 2004.).

Predsjednica Društva bila je pozvana da pozdravi ili sudjeluje u raspravi i na sljedećim stručnim skupovima: Okrugli stol *Akademsko obrazovanje knjižničara i reforma sveučilišta*, Osijek, 25. listopada 2002.; 3. seminar za knjižnice visokih učilišta i znanstvene knjižnice, Zagreb, 8. i 9. studenoga 2002.; Okrugli stol *Knjižnica kao susretno mjesto kultura u doticaju i prožimanju – svi naši jezici, sve naše kulture*, 7. prosinca 2002. na Sajmu knjiga u Puli; Regionalna konferencija o slobodnom pristupu informacijama u organizaciji HHO-a, Zagreb, 21. i 22. ožujka 2002.; Stručni skup i Godišnja skupština Hrvatskoga čitateljskog društva, Karlovac, 18. rujna 2003.; Okrugli stol Udruge školskih knjižničara, Zagreb, 6. studenoga 2003.; 4. seminar za knjižnice visokih učilišta i znanstvene knjižnice, Zagreb, 7. i 8. studenoga 2003. te Okrugli stol *Postoji li sukob između nakladnika i knjižničara* 12. prosinca 2003. na Sajmu knjige u Puli.

5 Promocija izdanja

Hrvatsko knjižničarsko društvo je, u okviru programa Mjeseca hrvatske knjige, predstavilo svoja izdanja od 12. do 16. studenoga 2002. te od 11. do 15. studenoga 2003. na besplatno dodijeljenom štandu na Interliberu, a 15. studenoga 2003. predstavljene su u okviru Dana knjižnica na Interliberu mrežne stranice HKD-a. Promocija publikacije *IFLA-ina načela za skrb i rukovanje knjižničnom građom* organizirana je 29. studenoga 2003. u Poreču, za sudionike 7. AKM-seminara, a 19. prosinca 2003. organizirana je u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici promocija novih izdanja.

Ana Barbarić